

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

21065

Aşağıdaki soruların **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Uşak ilinin Ulubey ile Eşme ilçeleri arasındaki Kışladağ Altın Madeni, El Dorado Gold adlı Kanada merkezli bir kartelin sahibi olduğu TÜPRAG şirketi tarafından işletilmektedir. İlk açıldığında 509 hektar olan maden sahasının, 2011 ve 2013 yıllarında yapılan kapasite artırımları ile 2 bin 509 hektara çıktığı belirlenmiştir.

Kışladağ Altın Madeninin 2011 yılındaki ÇED dosyasında faaliyet süresi 12 yıl olarak belirlenmiş ancak 2013 yılında bu süre 17 yıla çıkarılmıştır. 2013 yılındaki ÇED raporuna göre bu altın madeni 2029 yılında faaliyetine son vereceğini belirtmiştir. Ancak buna karşın madenci şirketin hala sondaj faaliyetlerine devam ettiği basına ve kamuoyuna yansımıştır.

Madende an itibarıyla açık alanda siyanür liçlemesi yapılmaktadır. Şirketin hazırladığı ÇED başvuru dosyasına göre 2028 yılı sonuna kadar yüzde 82'i sülfürlü kayaçlardan oluşan yaklaşık 930 milyon tonluk bir pasa dağının oluşması planlanmıştır. 2024 yılı itibarıyla de halen 400 milyon tondan fazla bir pasa yığını olduğu belirtilmektedir. Mevcut pasa yığınlarının yüksekliğinin 120 metreyi bulduğu ifade edilmektedir.

Öte yandan "cehennem çukuru" adı verilen maden ocağının 550-600 m ye inmiş olduğu bu çukurun tabanından sürekli yeraltı suyu çıktığı ve buradan hareketle çukurun yeraltı su seviyesinin altına indirilmiş olduğu, bu suyun bir kısmını kendi havuzlarında kullandığı, bir kısmının da çevredeki derelere akıtıldığı belirtilmektedir.

Liçleme ve yıkama faaliyeti için Kışladağ Altın Madeninde 2013'e kadar bir günde 30 bin insanın, 2013'ten bu yana da 70 bin insanın kullandığı su miktarına eşit miktarda su tüketimi yapılmaktadır.

Maden çevresinde maden alanına yakın 12 köy bulunduğu ve bu köylerin Söğütlü, Katrancılar, Bekişli, Küçükilyalı, Kışla, Çırpıcılar, Karacaömerli, İnay, Akçaköy, Emirli, Gedikler, Ahmetler olduğu görülmektedir.

Bu bilgilere dayalı olarak;

1. %80'e yakını sülfürlü kayaçlardan oluşan pasa sahasının asit kaya drenajı kontrolü kimler tarafından hangi periyotla ve nasıl yapılmaktadır? Kontrol sonuçları nerededir?
2. Uşak İl Sağlık Müdürlüğü'nün beyanına göre, Eşme ve Ulubey bölgesinde yeraltı suları ve topraktaki arsenik oranı son 12 yıldır normal değerden 70-700 kat fazladır. Madenin bu dramatik ve ölümcül değişime katkısı araştırılmış mıdır?

3. Madenin açıldığı yıldan bu yana bölgenin toprak, su ve hava analiz sonuçları nelerdir? Bölgedeki yeraltı sularında kimyasal veya ağır metal kirlenmesine yönelik periyodik ölçümler yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise bu ölçümlerin son 5 yıllık durumu ne şekildedir?
4. Kışladağ Altın Madeni, bölgedeki su rezervlerinin ne kadarını kullanmıştır ve kullanmaya devam etmektedir?
5. Kışladağ Altın Madeninde “cehennem çukuru” diye tabir edilen maden çukurunun 2024 yılı itibariyle derinliği kaç metreye inmiştir? Bu derinliğin yeraltı su seviyesinin altında inmiş midir?
6. Kışladağ’dan ölçek olarak daha küçük bir altın madeni olan İliç-Çöpler’de saniyede 130 litre su kullanılırken, Kışladağ’da belirtilen saniyede 31 litrelik ve 51 litrelik su kullanım oranları arasındaki orantısızlığın gerekçesi nedir? Kışladağ Altın Madeninin belirtilenden daha fazla su kullandığı iddiaları araştırılmış mıdır?
7. Bölgenin susuzlaşması, yeraltı sularının çekilmesi veya kaybolması, Uşak’ta kronikleşen susuzluk sorunu ile patlatmalar arasındaki ilişki araştırılmış mıdır?
8. Erzincan İliç’te yaşanan felaketin benzerinin Kışladağ Altın Madeninde yaşanma olasılığına karşı alınan önlemler nelerdir?
9. Madenin faaliyete geçtiği 2006’dan bugüne kaç köy/belde/mahalle haritadan silinmiştir?
10. Tarım ve hayvancılıktan vazgeçme ile maden nedeniyle kaybedilen tarım alanları, meralar ve yeraltı su yataklarının yok olması arasındaki ilişki araştırılmış mıdır?
11. Kışladağ Altın Madeni’ne şirketin İzmir’de bulunan Efemçukuru Altın Madeni’nden ne kadar cevher taşınmaktadır? Günlük, aylık ve yıllık miktarları nedir?
12. Başka maden sahalarından da benzer şekilde Kışladağ’a cevher taşınması işlemi yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise hangi madenler ve miktarları nedir?
13. Özellikle Sarıgöl başta olmak üzere bölgedeki üzüm üreticilerinin Kışladağ’dan gelen tozun yağmurla birlikte temas etmesiyle üzümü çürüttüğü ve bu yüzden üzüm bağlarının üstünün örtüldüğü iddiası ile ilgili bir araştırma yapılmış mıdır? Yapıldıysa araştırmanın sonuçları nelerdir? Yapılmadıysa bu yönde bir araştırma yapılması planlanmakta mıdır?
14. Kışladağ Altın Madeni’nde haftalık, aylık ve yıllık siyanür solüsyonu kullanım miktarları ne kadardır?
15. Yaklaşık 18 yıldır faaliyette olan Kışladağ Altın Madeni ne zaman kapatılacaktır? Madenin gelecekle ilgili projeksiyonları nelerdir? Bölgeyle ilgili başka projeleriniz ve planlarınız var mıdır?
16. Kışladağ Altın Madeni’nde yılda kaç ton altın, gümüş, bakır vs. başka yan ürün elde edilmektedir? 2024 yılı itibariyle toplam üretim miktarı ne kadardır? Bu üretimlerin sonucunda elde edilen toplam gelir ne kadardır? Kışladağ Altın Madeni’nin elde ettiği madenler için 2023 yılı sonuna kadar ödediği devlet hakkı payı miktarı ne kadardır?
17. Kışladağ Altın Madeninde ocaklarda, liç alanında, pasa sahalarında ve diğer ilgili kimyasal-metalurjik işlemlerin yapıldığı kapalı alanlarda 2006 yılından bugüne kadar meydana gelen kazaların dökümü nedir? Yaralanan işçileriniz ve/veya hayatını kaybeden işçileriniz var mıdır? Ne türden kazalar yaşanmıştır?